

Burgerplatform Eerstelijnszone Vlaamse Ardennen

Verslag 14/03/2024

Aanwezig: Line, Marie-Claire, Inès, Ellen, Joke, Steffi, Els, Ilse, Peter, Viviane, Christine, Isabelle, Christine, Steven, Sabine, Eline (verslaggever)

Verontschuldigd: Georges, Stefanie, Dirk

Check-in en forum

- Welkom
- Korte toelichting ELZ en belang burgerplatform (voor de nieuwkomers)
- Kennismakingsrondje (?)
- Plan van de avond
- Wat hebben we tijdens de vorige bijeenkomst gedaan en wat is daaruit voortgekomen?
 - o Signaal mentaal welzijn mantelzorgers – groepsaanbod conventie psychologische zorg in eerste lijn

Thema Dementie

Het aantal personen met dementie zal in deze eerstelijnszone de komende 10 jaar met ruim 35% toenemen. Aandacht voor de zorg voor personen met dementie en hun naasten is dus van belang. We willen de zorg voor personen met dementie persoonsgericht en kwaliteitsvol organiseren zowel in de thuissituatie als bij een verblijf in een dagverzorgingscentrum of woonzorgcentrum.

Aandacht voor dementie en aangepaste zorg groeit. Zo zijn er al dementievriendelijke gemeenten, start binnenkort de referentie-arts dementie en willen ook de ziekenhuizen zich engageren voor een dementievriendelijk beleid.

De samenkomst beoogt het verzamelen van signalen omtrent dementie. We willen de ervaringen en noden van de burger verzamelen in functie van het bevorderen van geïntegreerde en kwaliteitsvolle zorg.

⇒ 2 werktafels

1. niet pluis gevoel – diagnose – actieve deelname publieke leven
 - ervaring signalen door personen zelf?
 - Ervaring mantelzorger?
 - Gesprek hierover met zorgverleners bv huisarts/apotheker?
 - Wat na een diagnose? Waar hebben personen en mantelzorgers nood aan?
 - Hoe wordt deelname aan het publieke leven ervaren? Reacties buitenstaanders?
 - Hoe willen personen met dementie benaderd worden?
2. Thuiszorg – dagverzorging – woonzorgcentra
 - Wanneer stap zetten naar ondersteuning?

- Adviezen van huisarts belangrijk in deze keuze?
- Hoe pakken burgers dit aan? Hoe zoeken zij zorg?
- Ervaringen van zorg in de thuissituatie door thuiszorgdiensten?
- Ervaring van zorg in dagverzorgingscentra?
- Ervaringen van zorg in woonzorgcentra?
- Rol van de mutualiteit?
- Aandacht voor de mantelzorger?

Terugkoppeling werktafels

- ⇒ Zie onderstaande foto's.
- ⇒ Belangrijke signalen uit het burgerplatform:
 - Burgers merken op dat sommige zorgverstrekkers onvoldoende kennis hebben over dementie en de impact ervan op het leven van de persoon en zijn omgeving. Nood aan infodeling en opleiding.
 - Zicht op de Sociale Kaart: beperkt
 - Patiënt en familie willen zich gehoord voelen, soms worden symptomen geminimaliseerd
 - Belang van zorgplanning, zorgvolmachten en wilsbeschikking. Tijdige doorverwijzing door professionals is opportuun.
 - Rol MZ cafés en lokale dienstencentra
 - ELZ kan rol hebben in het informeren van zorgverstrekkers hieromtrent
 - Burgers ervaren verschillende zorgkundigen in de thuiszorg als nadelig. Bij voorkeur zoveel mogelijk zelfde zorgverleners.
 - Nood aan zorgzame buurten, het kleine helpen, 'sociale controle' in de thuiscontext
 - Vaak foutieve perceptie van de mogelijkheden van PMD. Focus op wat wel nog kan.
 - Toolkit voor VPK in de thuissituatie?
 - Meer nood aan kleinschalige dagopvang
 - Nachtzorg!
 - Kunnen lokale besturen zich engageren om te werken aan een dementievriendelijke gemeente? Wat kunnen we als gemeenschap betekenen?
- ⇒ Interessante lectuur:
 - 'Voor ik het vergeet' (Wannes Deleu)
 - 'Rimpelingen in het hoofd' en 'Samen leven met dementie' (Mathieu Vandenbulcke)
 - Wat ALZ? (doctoraatsstudie KULeuven, promotor: Dirk De Wachter)
- ⇒ Ter info: speelt momenteel in meerdere cinemazalen: [Human Forerver \(Teun Toebes\)](https://www.vrt.be/vrtnws/nl/kijk/2024/02/06/select-daf-teun-dementie-arvato-63696133/)
<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/kijk/2024/02/06/select-daf-teun-dementie-arvato-63696133/>

ERVARINGEN / NODEN / SIGNALLEN - BEGIN STADIUM

→ 'Niet plus' - gevoel - DIAGNOSE - PUBLIEKE LEVEN

- * wat doe je bij niet-plus?
 - afhankelijk van snelheid diagnose
 - elk kind / naaste reageert ≠.
 - huisarts: moet mee willen werken, juiste houding.
 - ↳ moeten doesturen op tijd naar een geriater. of speciale afdeling dementie
 - ↳ veel ≠ vormen van dementie.
 - ↳ testjes doen.
 - ↳ referentie-huisartsen. (adviseer n. collega's)
 - ↳ vertrouwensrol vld HA → Brug n. andere diensten
- moeilijk om te gaan indien gñ zorgvolmacht / Bewindvoering
 - ↳ als naaste k je dingen niet afdwingen.
- Belangrijk om gesprek over wilsbeschikking / zorgplanning vooraf aan te gaan
- Vertrouwenspersonen; thuisverpleging, zorgkundige, HA, MW, ^{te gaan} mit. andere mantelzorgers, ...
- signalen zouden eerder bijgehouden moeten kunnen w (logboek).

- * Publieke Leven → zorgzame buurt. ⇒ eenzame mensen: risico.
 - als buurt goede band heeft met persoon → vangnet.
 - niet iedereen weet om te gaan met dementie
 - bv. hoe reageren als men vraagt naar iemand die al stierft?
 - bv. niet alles aannemen vld persoon.
 - stonddolen (en kan misbruik van gemaakt worden).
 - sensibiliseren van de bevolking: wat is het? Hoe ga je ermee om?

→ informatie zoeken: boeken lezen om het te begrijpen, internet, babbelcafé WZC, praatcafé dementie,

* Diagnose → je moet als betrouwbare duiven benoemen dat je erme w geconfronteerd w.

- MW'en die aandringen tot diagnose
- Huisartsen open re de doorverwijzing tot diagnose.
- Diagnose kan voor persoon zelf averecht s i → confronteend.
- Voor naasten is diagnose vaak een hulp ~ omgaan met in ook afh van relatie met...
 - ↳ je kan juist interpreteren
 - ↳ juiste hulp inschakelen w makkelijker. (& ook evt voor thuiszorg → hoe in het ze komt, hoe bet er.
 - ↳ iedereen gaat er anders mee om.
- moeilijk in te schatten: verdoezelen, naasten verbloemen.
- aanvaardbaar voor naasten.

met plus gevoel - DIAGNOSE - Publieke leven

- * AAN VAARDINGS PROCES - ONTKENNING
- * DIAGNOSE - OPVOLGINGS CONSULTATIES - EVOLUTIE
- * NEUROLOOG ALS EXPERT
- * BELANG VAN VALABELE INFO (overheid, ...)
- * 'Schuldgevoel' ≠ wanneer je meepraat met persoon
 - ↓
 - Afleid, jezelf meteen voorstellen
- * DIAGNOSE = LOSLATEN, ROUW PROCES
- * ERKENNING: ~~HEBBA~~ Begrip v̄ situatie sons ↓
- * LOTGENOTEN CONTACT
- * MINIMALISEREN VAN SYMPTOMEN (DOOR SOMMIGE PROFESSIONALS
IN HET BELACH ELYKE TREKKEN)
- * DEMENTIE → ~~WERELD~~ WERELD w̄ KLEINER, MENSEN SCHERDEN ZICH AF
- * VAPH: PERSONEN MET BEPERKING KUNNEN OOK DEMENTIE HEBBEN,
DIT w̄ VAAK VERGETEN
KOMT VAAK VROEGER, MAAR w̄ OOK WEL SNELLER OUT DEKT
BEGELEIDING IS REEDS GEÏNSTALLEERD

ERVARINGEN / NODEN / SIGNALLEN - GEÏNTEGREERD STADIUM

→ THUISZORG (DIENSTEN) - DAGVERZORGING CENTRA -
WOONZORG CENTRA

- ⊗ naasten willen vaak sneller hulp inschakelen dan persoon zelf.
 - weigerachtige houding "Dat is niet nodig". → of gezin/kinderen willen niet.
 - Bij gevaar (veiligheid) → wnr is dat?
- ⊗ Signalen → dwalen
 - gevaarlijke handelingen
- ⊗ Hoe hulp inschakelen?
 - mutualiteit
 - thuiszorg als 1e stap.
 - Zorggeletterdheid! → je moet weten wat kan! → kennis ↑
 - Andere zorgverstrekkers moeten ook doorverwijzen (kiné, apotheker, ...) & het ook weten
 - ↳ 1e reflex: huisarts (ideale situatie) ⇒ rol vld huisarts!
 - ↳ moet samen met patiënt toewerken naar...

Door buuren, naasten, apotheker, ...
⇒ ZORGZAME BUURTEN

→ manier zoeken om te introduceren.
→ gradueel opbouwen (Bewijs dat minder bedreigend lijkt).

- ⊗ Thuiszorgdiensten (≠ tss medische hulp & nït-medische hulp)
 - medische: tijdsdruk, administratie
 - nït-medische: minder tijdsdruk, meer op maat v/d patiënt
 - referentiepersoon dementie → kennis over aanpak op maat - dementie.
 - meer aanbod in nachtzorg nodig (nachtdwalen, valrisico, ...)

- ⊗ DVG
 - +: veel activiteiten, bezigheden, zorg
 - -: vangen nït altijd mensen met dwaalgedrag op.
- ↳ ontlasting van de mantelzorger
- Medewerking/bereidheid nodig!

- ⊗ WZC
 - verplaatsing is verwarrend. ~> dood
 - personeelstekort → minder tijd / kwaliteit.
 - is personeel geschoold om om te gaan met specif. situatie dementie (olden, kwaad worden)
 - gedeelde afdelingen. → wennen! → tijd voor krijgen.

ERVARINGEN / NODEN / SIGNALLEN - GEVORDERD STADIUM

→ THUISZORG (DIENSTEN) - DAGVERZORGINGSCENTRA - WOONZORGSCENTRA

- te laat hulp zoeken/vragen → vaak 'verplichte' factor vanuit kinderen → medische noden

- ontkenning - oudere generatie vraagt wil geen hulp

↓
persoonsgebonden - bewust / onbewust
- Schrik v. verandering in leefomgeving

! informatie! bijeen ↓
open staan v. nieuwe fases

initiatiefname door kinderen!
ervaring > huisartsen weinig actie?
→ buren signaleren

! verzameling!
'warme buurt'

← (Eline) buurtkarakter
ELZ?
Zorgvoornacht, etc!

- thuiszorg → w vaak gewantrouwd
→ ≠ hulpverleners is problematisch v. persoon met dementie > herkenning!
thuiszorg overbelast / planning

tekort > sociale contact afwezig
↳ 14 p. wassen op 1 VMdag → menselijkheid??
↳ woonzorgcentrum → controle noodzaak dr. naasten > signaleren/noden problemen

! tijd!
↳ ≠ ervaringen ↳ Mandate > minder kamers vwege te
↳ weinig personeel

prioriteiten // keuzes maken!
↳ verruiming & verschuiving taak (ergo., etc)
! verkeerde handelingen? (medicatie)

- dagverzorging (+) → positieve invulling + ontlasting mantelzorg

- aandacht voor de mantelzorger > dag staat in teken vld zorg voor persoon met dementie

→ vraag nr kleinschaligere projecten binnen zorg voor mensen met dementie

Agenda volgende burgerplatform

Volgende samenkomst op **dinsdag 16/04 om 17u30 in het Sociaal Huis van Oudenaarde**

Thema: Toegang tot zorg

- ⇒ We willen die avond de drempels tot het hulpverleningsaanbod in de regio in kaart brengen. Wat kan beter? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen makkelijker toegang krijgen tot hulp?

Laat jouw stem horen op het **Burgerplatform**

Wil jij **meedenken**
over de noden van onze
gemeenschap en
samen bouwen aan een
impactvol burgerplatform
voor **zorg en welzijn** in de
Vlaamse Ardennen?
Dan zoeken we jou!

Iedereen is welkom,
ongeacht leeftijd, geslacht,
achtergrond of beperkingen.
Neem deel aan
het Burgerplatform en
maak het verschil!

thema: mantelzorg

25/01/2024 >

thema: dementie

14/03/2024 >

thema: toegankelijkheid v/d zorg

16/04/2024 >

thema:
preventieve gezondheidszorg

20/06/2024 >

Interesse?

Tijdens kantooruren:
055 46 06 71

Via mail:
eline@elz-vlar.be